

end er til den Tid, maa vi gaa til Valg efter den nye Grundlov.

Formanden: Jeg finder mig foranlediget til at bemærke, at den ærede Finansminister vist har gjort sig skyldig i en Misforstaaelse ved at betragte den ærede 6te Landstingsmand for 9de Kreds (la Cour) som hørende til det konservative Folkeparti.

J. Pedersen: Den højtærede Minister udtalte, at det var rart med det kolde Vand, for Situationen var ved at blive noget for hed. Jeg tror ikke, det er værd, at vi begynder at drøfte, hvem der gav Anledning til, at det blev lidt for hedt ude ved Møderne; jeg tror ikke, vi kommer nogen Vej dermed. Den højtærede Minister vil sige, at det var naturligvis Venstres Skyld, og fra Venstres Side vil man sige, at det var de andre, som gav den nødvendige Anledning dertil. Det maatte enhver kunne sige sig selv, at saadanne forskellige Spørgsmaal, som der blev rejst, maatte der blive en skarp Debat om, og det maatte Regeringen ogsaa meget tidlig kunne have sagt sig selv, at det kunde ikke undgaas.

Saa sagde den højtærede Minister, at han forstod ikke, hvorfor jeg undrede mig over, at Regeringen har taget den Stilling, at den kun vilde fremsætte dette Lovforslag, naar ingen af Rigsdagens Partier stemte derimod. For det var ogsaa af Hensyn til Agitationen; dersom det havde været saaledes, at de tre Partier og Regeringen vilde have Lovforslaget igennem og det fjerde Parti ikke, vilde der være blevet en stor Agitation, og saa vilde Formaalet for Lovforslagets Fremsættelse ikke være naaet. Jeg kan dog ikke erkende, at det kunde føre til dette Resultat. Det er meget muligt, at der i en Ugestid, eller hvor længe det nu kunde have været, vilde være blevet skrevet og talt noget om det ude i Landet, men det vilde kun have været af den Slags, som vilde være gaaet over. Men det, som undrer mig i Regeringens Stilling, er det, at den gør sin Stilling til Lovforslaget *afhængig af*, om nogle vil stemme mod Forslaget. Thi det forekommer mig, at Regeringen maa have en af to Opfattelser: Enten maa den skønne, at det er rigtigt at gennemføre dette Lovforslag, at det er urigtigt at lade Grundloven træde i Kraft og faa Valg nu, eller ogsaa maa den have den Opfattelse, at det kunde godt lade sig gøre. Nu har Regeringen jo den Opfattelse, at det er

rigtigt at udsætte Valget, og naar Regeringen har den Opfattelse, forekommer det mig, at den ogsaa har Pligt til at søge at gøre den gældende og gennemføre den. Jeg forstaar ikke rettere, end at Ministeriets Stilling maa være den, og da har Regeringen Midler til — den har jo Flertal i begge Ting — at gennemføre Lovforslaget. Regeringen kunde ikke tage den Stilling, det synes jeg ikke stemmer med et Ministeriums Ansvar — at sige: Ja, vi mener, at denne Lov bør gennemføres, men naar nogen ikke vil være med dertil, skal den ikke gennemføres. Det er denne Stilling — som forekommer mig underlig, og jeg tror ikke, at den højtærede Minister vil være i Stand til at give mig nogen fyldestgørende Forklaring derpaa.

la Cour: Den højtærede Minister nævnte, at vi den 7. Maj 1918 vilde være nødt til at lade den nye Grundlov træde i Kraft, altsaa tage de Valg, som den nye Grundlov fører med sig. Men er Ministeren ogsaa overbevist om, at vi inden 1918 eller efter den 7. Maj 1918 har bedre Betingelser at gaa til Valg under end dem, vi har i Øjeblikket? Det vil være et Spørgsmaal; det maa den højtærede Minister jo mene, saa snart der her bliver fremsat et Lovforslag, som skubber det højt et Aar ud i Fremtiden.

Finansministeren (Brandes): Jeg skal ligesom det ærede 5te Medlem for 6te Kreds ikke komme ind paa den Agitation, som var begyndt i Begyndelsen af dette Aar, ligesom en Forberedelse til Valgbevægelsen. Jeg skal ikke fra min Side hævde, at der ikke kan være faldet skarpe Ord ogsaa fra det radikale Partis Side. Men det, som viste sig ved de første Møder, og det, som blev af afgørende Betydning, var det, at Militærspørgsmaalet — maa jeg kalde det saaledes — straks droges ind i Debatten paa en saadan Maade, at det maatte være klart for Regeringen, at en Fortsættelse af en saadan Agitation maatte blive ikke alene opløsende indadtil — derom kan der jo ikke være Tvivl —, men ogsaa skadelig og farlig udadtil. Det var dette, som ændrede Regeringens Stilling. Og i denne Henseende, med Hensyn til Militærspørgsmaalet, vil jeg rolig lægge Ansvaret over paa Partiet Venstre. Saaledes som hele denne Sag er blevet behandlet fra Regeringens Side og med Tilslutning af de andre Partier, maatte der være en Art Borgfred om dette Spørgsmaal. Vi kunde ikke gaa til Valg, hvis vi